

**KUNTIEN
RAHOITUSJÄRJESTELMÄN
UUDISTAMINEN**

Taloustorstai EXTRA

8.5.2024

Klo 9-10

Valmistelutyön aikataulut

Valmistelutyöryhmä kokoontuu säännöllisesti n. kerran kk ja tarvittaessa useammin.

Kunta- ja alueosasto

Valtionosuusuudistuksen valmisteluryhmä, 10. kokous

Aika 7.5.2024 klo 9.00-11.00

1. Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen
2. Lukion ja ammatillisen koulutuksen rahoitus
3. Valtionosuusjärjestelmän rakenne
4. Muuttotappiokuntien tarpeet ja eri alueiden demografinen kehitys
5. Kasvavien kuntien ja kaupunkien edellytykset investoida kasvuun ja hoitaa sosiaalisia ongelmia
6. Rahoitusperiaatteen toteutumisen arviointi
7. Muut esille tulevat asiat ja seuraavassa kokouksessa käsiteltävät asiat
8. Kokouksen päättäminen

Seuraavat kokoukset

- 20.5.2024
- 5.6.2024
- 17.6.2024
- [kesäloma]

Tiedotteet ja uutiset

Päätökset

Tapahtumat

OKM sosiaalisessa mediassa

Teemat

Avoimet työpaikat

Tilaa aineistoja

suomi | [svenska](#)

Lukiokoulutusta ja ylioppilastutkintoa koskevat ehdotukset lausunnoille

opetus- ja kulttuuriministeriö

22.4.2024 15.05 UUTINEN

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lausuntoja lukiokoulutuksen oppimisen tukea ja rahoitusta sekä englanninkielistä ylioppilastutkintoa ja taito- ja taideaineiden ylioppilaskoetta koskevista lakiluonnoksista. Esitetyt muutokset on valmisteltu pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman kirjausten pohjalta. Lakiesitykset on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2024. Lausuntoja voi antaa 4.6.2024

saakka.

Opetusministeri **Anna-Maja Henriksson** asetti syyskuussa 2023 työryhmän valmistelemaan pääministeri Orpon hallituksen ohjelman lukiokoulutusta ja ylioppilastutkintoa koskevia kirjauksia. Lisäksi ministeri asetti erillisen ryhmän valmistelemaan oppimisen tuen kehittämistä toisen asteen koulutuksissa. Valmistelun tueksi ministeri asetti [laajapohjaisen seurantar ryhmän](#).

-Hallitusohjelman tavoitteena on kehittää lukiokoulutusta omana koulutusmuotonaan, mikä on ollut lähtökohtana lausunnonle lähtevässä lainvalmistelussa. Olen tyytyväinen, että tukiovetusta koskeva kirjaus etenee opiskelijan oikeutena. Englanninkielinen ylioppilastutkinto mahdollistaa koulutukseen osallistumisen nykyistä paremmin maassa asuvalle vieraskieliselle väestölle ja paluumuuttajille. Taito- ja taideaineen koe laajentaa opiskelijoiden mahdollisuuksia osaamisensa osoittamiseen ylioppilastutkinnossa, toteaa opetusministeri Anna-Maja Henriksson.

Oppimisen tuen osalta keskeisin muutos on esitys tukiovetuksen säätämisestä opiskelijan oikeudeksi. Tästä muodostuisi matalan kynnyksen tuki, joka olisi kaikkien opiskelijoiden saavutettavissa. Samassa yhteydessä täsmennettäisiin erityisopetusta siten, että opiskelijalla olisi oikeus erityisopetukseen, jos hän tarvitsee todennettujen oppimisvaikeuksien tai muiden syiden vuoksi erityisopetusta lukion oppimäärän suorittamiseksi.

Tiedotteet ja uutiset

Päätökset

Tapahtumat

OKM sosiaalisessa mediassa

Teemat

Avoimet työpaikat

Tilaa aineistoja

suomi | [svenska](#)

Ammatillista koulutusta koskeva lainsäädäntöuudistus lausunnonle

opetus- ja kulttuuriministeriö

7.5.2024 9.15 UUTINEN

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lausuntoja ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmää, ammatillisen koulutuksen toiminnan ohjausta ja oppimisen tukea ammatillisessa koulutuksessa koskevista lakiluonnoksista. Esitetyt muutokset on valmisteltu pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman kirjausten pohjalta. Lakiesitykset on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2024. Lausuntoja voi antaa 16.6.2024

saakka.

Opetusministeri **Anna-Maja Henriksson** asetti syyskuussa 2023 työryhmän valmistelemaan pääministeri Orpon hallituksen ohjelman ammatillisen koulutuksen rahoitusta ja toiminnan ohjausta koskevia kirjauksia. Lisäksi ministeri asetti erillisen ryhmän valmistelemaan oppimisen tuen kehittämistä toisen asteen koulutuksissa. Valmistelun tueksi ministeri asetti [laajapohjaisen seurantar ryhmän](#).

-Tällä kokonaisuudella haluamme lisätä ammatillisen koulutuksen vaikuttavuutta ja laatua sekä lisätä hallinnollisten prosessien sujuvuutta. Rahoitus tulee olemaan läpinäkyvämpi ja toiminnanohjauksessa tavoitellaan kumppanuuden lisäämistä. Oppimisen tuessa korostuu nopea reagointi ja matalan kynnyksen tuki, sanoo opetusministeri Anna-Maja Henriksson.

Henriksson korostaa samalla, että hallituksen ammatilliseen koulutukseen päättämä määrärahan sopeuttaminen ei vaikuta tässä tehtäviin uudistuksiin.

Webinaari Kuntaliiton jäsenille – kunnille ja koulutuksen järjestäjille: toisen asteen koulutuksen HE-luonnokset

Maanantai 20.5.2024 klo 9–11:

- Lukiokoulutus klo 9**
- Ammatillinen koulutus klo 10**

Ohjelma 14.3.2024 1 / 113 50%

Ohjelma 2.5.2024

Tervetuloa Taloustorstaihin! Mitä kehysriihiratkaisut merkitsevät kunnille? / Minna Punakallio

9.50 **Sidosyksikköjärjestämisen tulevaisuus?** / Eeva-Riitta Högnäs

10.10 **Talousarvio 2025: veroennustekehikko, valtionosuudet ja TE-laskelmat** / Mikko Mehtonen, Olli Riikonen & Benjamin Strandberg

10.50 **Toisen asteen koulutuksen uudistukset: Lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus** / Maarit Kallio-Savela ja Kyösti Värri

11.10 **Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen & Kiinteistöverotuksen arvostamisperusteudistus** / Riikka Lehtimäki & Pekka Montell

11.30 **Palveluluokkakohtaisen taloustiedon raportointi** / Minnamaria Korhonen (VM) & Linnea Mäkinen (VK)

11.50 **Asiaa taloustavarasta -haastevideo**

11.55 **Näkemiin ja seuraava Taloustorstai** / Hanna Lassila

Mitä kehysriihiratkaisut merkitsevät kunnille?

Hallituksen ensimmäinen kehysriihi keskittyi säästöihin ja veronkorotukseen

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Valikko

Orpon hallitus: Tehdyillä päätöksillä estetään talouden ajautuminen hallitsemattomaan luisuun

16.4.2024 16.50

Pääministeri Petteri Orpon hallitus on sopinut vuosien 2025–2028 julkisen talouden suunnitelmasta. Hallitus on tehnyt päätökset, joilla parannetaan julkisen talouden kestävyyttä ja luodaan edellytykset velkaantumisen kasvun taittamiseen.

Hallitus piti neuvottelutuloksesta tiedotustilaisuuden tiistaina 16. huhtikuuta. Paikalla kehysriihen loppuinfossa olivat pääministeri **Petteri Orpo**, valtiovarainministeri **Riikka Purra**, opetusministeri **Anna-Maja Henriksson** ja maa- ja metsätalousministeri **Sari Essayah**.

[Tiedotustilaisuuden tallenne valtioneuvoston videopalvelussa](#)

Julkisen talouden suunnitelma vuosille 2025–2028

Orpon hallitus: Tehdyillä päätöksillä estetään talouden ajautuminen hallitsemattomaan luisuun

16.4.2024 16.02 VM VNK

Pääministeri Petteri Orpon hallitus on sopinut vuosien 2025–2028 julkisen talouden suunnitelmasta. Hallitus on tehnyt päätökset, joilla parannetaan julkisen talouden kestävyyttä ja luodaan edellytykset velkaantumisen kasvun taittamiseen. Ratkaisuissa on pyritty suojaamaan tulevan hyvinvoinnin kannalta keskeiset työ, turvallisuus ja osaaminen. Kokonaisuudessa on huomioitu päätösten oikeudenmukaisuus.

[Pöytäkirjamerkinnot, hallituksen neuvottelu julkisen talouden suunnitelmasta 16.4.2024](#) PDF 165kB

[Kasvupaketti 16.4.2024](#) PDF 140kB

[Kehysriihen päätökset valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosille 2025–2028 16.4.2024](#) PDF 396kB

[Hallituksen päätökset uusista menosopeutuksista 16.4.2024](#) PDF 567kB

[Hallituksen päätökset uusista verotoimista 16.4.2024](#) PDF 105kB

[Kehysriihen päätökset kuntien taloudellista tilannetta helpottava norminpurku ja kuntien maksutulopohjan vahvistaminen 16.4.2024](#) PDF 175kB

[Valtiovarainministeri Purran esitys tiedotustilaisuudessa 16.4.2024](#) PDF 406kB

Kehysriihen päätösten kokonaisvaikutus kuntatalouteen tarkentuu

Ansiotulovähennyksen poisto (+340 milj. €) ja verotulo-menetysten korvausten pienennys (-340 milj. €)

Normeja puretaan: kuntien menojen odotetaan alenevan (+100 milj. €) ja valtionosuus vähenee (-25 milj. €)

Sote-laskelmien tarkistuksesta johtuvan leikkauksen pienennys (+277 milj. €). Leikkaukseksi jää -455 milj. € vuonna 2025.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusta leikataan (-100 milj. €)

Sosiaaliturvarahastojen menosäästöjen kanavointiratkaisun vaikutus kuntatalouteen (+60-70 milj. €)

Lisäksi oppimateriaalien maksuttomuuden rajausta toisella asteella (+6), OKM:n valtionavustusten leikkaus (-), kotoutumiskorvausten leikkaus (-), työttömyysturvan muutoksia (-), veropäätöksiä, asuntotuotantoon kytkeytyvä korkotukivaltuuden korottaminen, erityisryhmien investointiavustuksen vähentäminen, rakentamislain muutokset, lunastuslain korvausperusteiden uudistus jne.

3.5.2024

KUNTALIITON BLOGIT

Kehysriihen päätöksellä painopiste siirtyy valtionosuuksista verotuloihin

Sanna Lehtonen

[Lue blogikirjoitus](#)

Huoli 1:

**Rahat
vähenee**

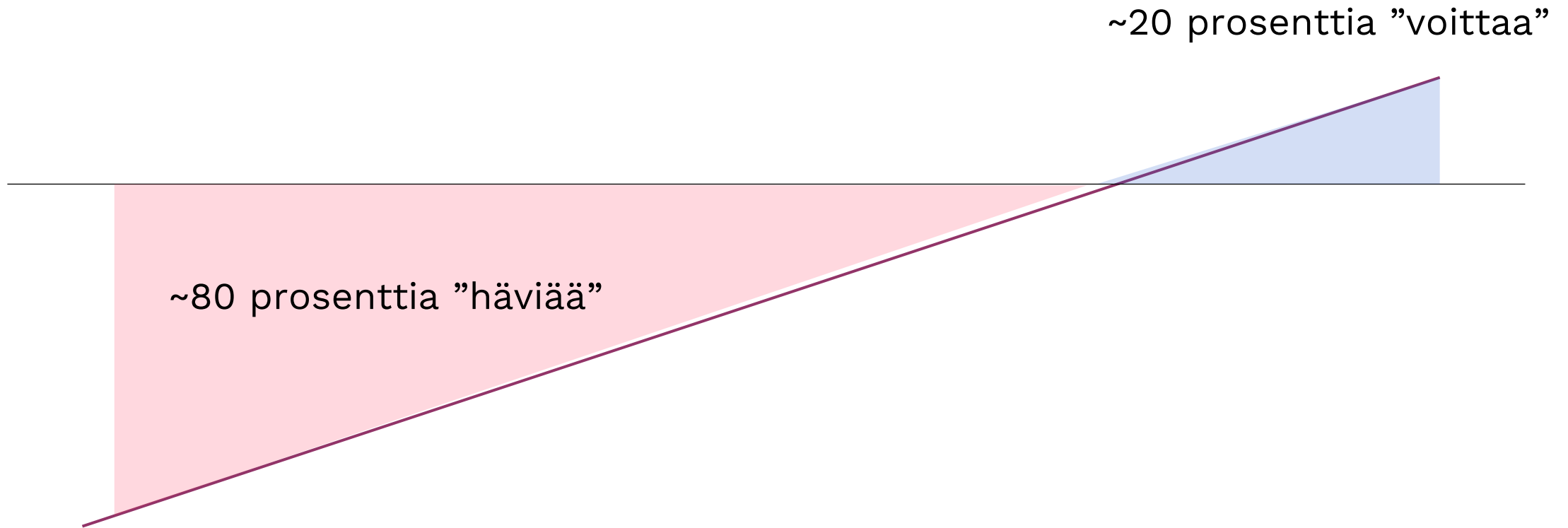
Valtionosuusmuutokset 2024-25

Näkökulmasta riippuen mahdollisuus erilaisiin tulkintoihin

- Valtionosuudet kasvavat 419 miljoonaa euroa (sis. verotulomenetysten korvaus)
- Valtionosuudet vähenevät -400 miljoonaa euroa (kun TE-vaikutus eliminoidaan)
- Valtionosuudet vähenevät -100 miljoonaa euroa (kun verotulomenetysten korvauksen muutos eliminoidaan, koska kuntatalouteen neutraali)
- Hallituksen toimet vahvistavat kuntataloutta
- Hallituksen toimet heikentävät kuntataloutta

”Kuntien valtionosuusuudistus on kustannusneutraali”

Uudistuksen lopputulema käytännössä **(ottaen huomioon valtionosuuksien muutoksen kehyskaudella)**

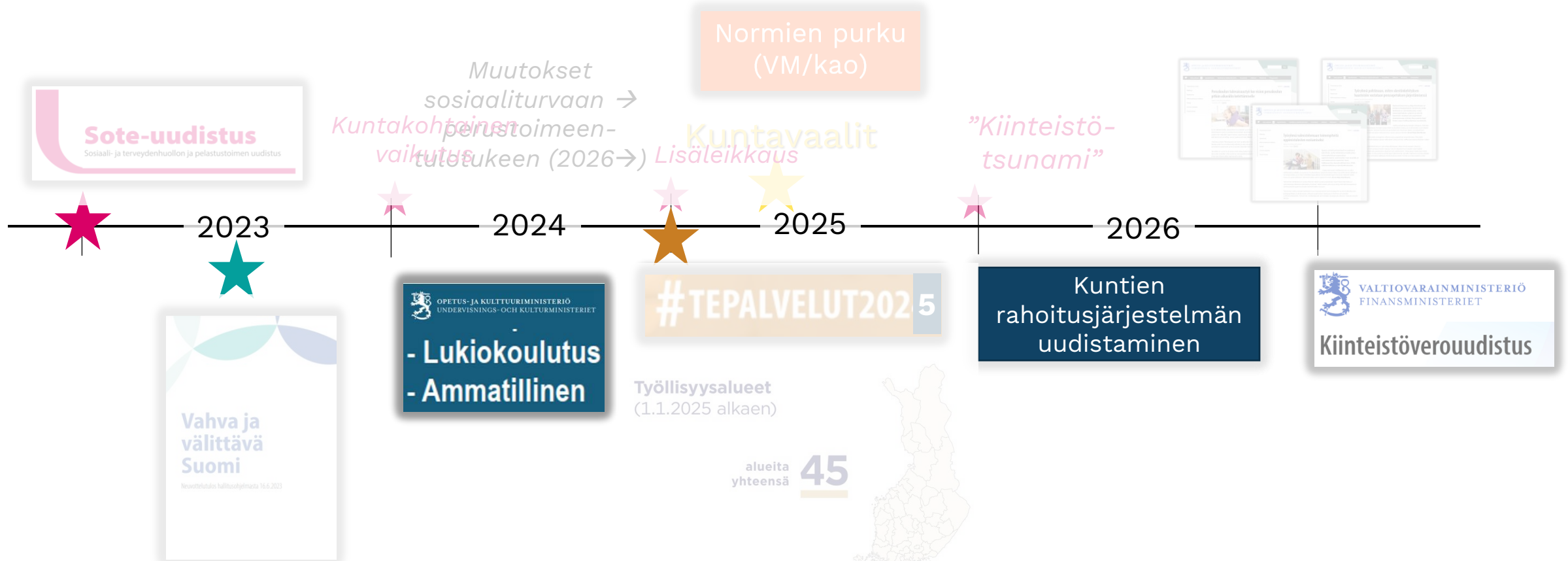
Huoli 2:

**Uudistuksen
laajuus
(suppeus)**

Hallitusohjelma vaikuttaa kuntien talouteen useaa kautta

Kuluvat vuodet täynnä kuntatalouteen vaikuttavia uudistuksia

Rakenteellisesti kuntien valtionosuus- rahoitus jakautuu kolmeen osaan

1. Kustannuserojen tasaus

Rahoitus valtionosuustehtäviin VM:n ja OKM:n hallinnonalalta.

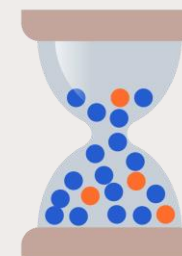
Määräytymistekijöinä mm. ikärakenne, kaksi- ja vieraskielisyys, syrjäisyys, saaristoisuus, perushinnat ym.

2. Tulopohjan tasaus

Kunnan laskennallisiin verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus.

Tasauksen piirissä tulovero, yhteisövero (100 %) ja kiinteistövero (50 %).

3. Muut erät

Kuntien rahoitusosuudet perustoimeentulotukeen ja toisen asteen koulutukseen, sote-tasauserät, harkinnanvaraisen rahoitus ym.

Veromenetysten korvaus

Tiedotteet ja uutiset

[Kolumnit](#)

Puheet

Päätökset

Uutiskirjeet

Tapahtumat

Ajankohtaiset teemat

Tulevat julkistukset

VM sosiaalisessa mediassa

Tilaa aineistoja

suomi | [svenska](#)

Kuntien peruspalvelujen valtionosuutta ja hyvinvointialueiden rahoitusta koskevia päätöksiä vuodelle 2024 muutetaan oikaisuvaatimusten johdosta

valtiovarainministeriö
15.4.2024 15.44 TIEDOTE

Oikaisuvaatimusaika kuntien ja hyvinvointialueiden vuoden 2024 valtionosuus- ja rahoitus-päätöksistä on päättynyt. Rahoituksen siirtolaskelma on tarkoitus oikaisuvaatimusten johdosta vielä kerran päivittää ja tästä johtuen muuttaa kaikkien kuntien ja hyvinvointialueiden vuoden 2024 maksatuspäätöksiä. Euromääräiset vaikutukset ovat alustavan

arvion mukaan koko maan tasolla melko pieniä.

Saapuneet oikaisuvaatimukset

Oikaisuvaatimuksia tuli yhteensä 27, joista 26 kunnilta ja 1 hyvinvointialueelta. Suurin osa niistä liittyy viime vuoden lopulla tehtyihin kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden kustannusten siirtolaskelmassa huomioituihin oikaisuihin.

Kunnilta hyvinvointialueille siirtyvät kustannukset määritellään kuntien raportoimien vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätöstietojen perusteella. Kesällä 2023 annettujen valtioneuvoston asetusten ja hyvinvointialueiden rahoituslain muutoksen perusteella siirtolaskelmassa oikaistaan kuntien kustannuksiin liittyvät kertaluontoiset tai takautuvat tilinpäätöserät, jotka vääristäisivät merkittävästi rahoituksen siirtolaskelmaa ja tätä kautta yksittäisen kunnan tai hyvinvointialueen rahoitusta. Asetuksessa säädetty tiedot oikaistaan siten, että kunnilta hyvinvointialueille siirtyvät kustannukset vastaavat yhden vuoden palveluiden järjestämisen kustannuksia.

Erityisesti Päijät-Hämeen ja Pohjois-Karjalan sote-kuntayhtymien jäsenkunnat ovat tehneet tietojen oikaisua koskevia oikaisuvaatimuksia liittyen laskelmassa huomioon otettuihin kuntayhtymän palkkaharmonisaation kustannuksiin.

Mitä kuntataloudessa kehysriihen jälkeen?

TÄRKEIMMÄT!

1) TE-uudistuksen **kustannus- neutraalisuuden** varmistaminen

Jos tehtävät ja etuusmenot siirtyvät kunnille aliresurssoituina, lisää se painetta kuntien menoleikkauksiin ja veronkorotuksiin.

2) Normienpurun aito, **kustannus- vaikuttava** toteuttaminen

Jotta kunnat voisivat toteuttaa -100 miljoonan säästön palveluissaan, väljennyksiä pitää tulla myös suurimpiin menoeriin – siis sivistystoimeen. Norminpurun pitää tulla TE-muutosten (kohta 1) lisäksi. Valtionosuuksia ei tule tehdä ennakoon, vaan valtionosuus vähenee automaattisesti menojen pienentyttyä lakisääteisen kustannustenjaon tarkistuksen myötä.

17.4.2024 @SKlehtonen

KUNTA LIITTO